

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : E-74073113-010.99-147146

Konu : Görüş (Ek gösterge)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.02.2023 tarihli ve E-82444403-200-6688 sayılı yazınız.

2547 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında Doçentlik unvanına sahip olup Doçent unvanlı kadrolarda bulunmayanlara uygulanması gereken ek gösterge rakamlarına ilişkin görüş talep edilen ilgi yazınız ve eki incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Doçentlik ve atama" başlıklı 24 üncü maddesinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Üniversitelerarası Kurul tarafından belirli şartları sağlayan ilgililere Doçent unvanının verileceği hükme bağlanmış olup yine mezkûr maddenin (d) ve (e) fıkralarında Doçent unvanına sahip olanların hangi usul ve esaslar çerçevesinde ilgili rektör tarafından Doçent unvanlı kadrolara atanabileceği düzenlenmiştir. Bununla birlikte, mezkûr Kanunun "Yabancı ülkelerde alınan doçentlik ünvanı" başlıklı 27 nci maddesi ile doktora veya tıpta uzmanlık unvanını kazandıktan veya sanat dallarında belirli süre çalıştıktan sonra yabancı ülkelerde Doçentlik unvanını veya yetkisini almış olanlardan, en az iki yıl bu unvan ve yetki ile yabancı ülkelerdeki öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olanların bu unvanlarının Türkiye'de geçerli sayılmasının Üniversitelerarası Kurul kararıyla olabileceği hükme bağlanmıştır.

11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun;

"Amaç" başlıklı 1 inci maddesi, *"Bu Kanunun amacı, 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan öğretim elemanları tanımına giren personeli sınıflandırmak, aylıklarını ve ek göstergelerini düzenlemek, derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesinin şekil ve şartları ile, sosyal haklardan yararlanma, ek ders ücreti, üniversite, idari görev ve geliştirme ödeneklerinin miktarını tespit etmek, emekli ve yabancı öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalıştırılma usul ve esaslarını belirlemektir."* hükmünü,

"Öğretim elemanlarının sınıflandırılması" başlıklı 3 üncü maddesi, *"Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.*

A) Öğretim üyeleri sınıfı: *Bu sınıf; profesörler, doçentler ve doktor öğretim üyelerinden oluşur.*

...

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

...

ilk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

... " hükmünü,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AD6E7734-523E-4FF5-B6E0-95C9BDB6265E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 31

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kerem GÜLEN
Raportör

"Gösterge tablosu ve ek göstergeler" başlıklı 5 inci maddesi, "Üniversite öğretim elamanlarının aylıklarının hesaplanmasında, Devlet memurlarının aylıklarına esas olan gösterge tablosu ve katsayı dikkate alınır.

Aylıkların hesabında ayrıca, bu Kanuna ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları dikkate alınır." hükmünü,

amir olup mezkûr Kanuna ekli ek gösterge cetvelinde **Doçent unvanlı kadrolarda bulunanlar** için 5400 (15.01.2023 tarihinden önce ise 4800) ek gösterge rakamı öngörülmüştür. Bir başka ifadeyle kanun koyucu tarafından söz konusu 5400 ek gösterge rakamından faydalanacak olanlar, **Doçent unvanlı kadrolara atanan ve bu kadroları işgal eden kişiler** olarak tespit edilmiştir.

Nitekim, Mülga Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve halen yürürlükte olan 6 seri No'lu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliğinin "C- GÖSTERGE TABLOSU VE EK GÖSTERGELER" başlıklı bölümünün "1- Öğretim üyelerinin ek göstergeleri" başlıklı kısmında; "... Öğretim üyelerinin, ünvanlar itibariyle belirlenen bu ek göstergelerden yararlanabilmeleri için Kanunun 5 inci maddesinde de öngörüldüğü gibi aynı ünvanlı kadroya atanmaları gerekmektedir.

ÖRNEK - Doçentlik ünvanını kazanmakla birlikte doçentlik kadrosuna atanamayan ve yardımcı doçent kadrosunda bulunan bir öğretim üyesine, doçentler için öngörülen 500 ek gösterge ödenemeyecek 400 ek göstergenin ödenmesine devam olunacaktır." hükümlerine yer verilmek suretiyle konu hakkındaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar muvacehesinde, mezkûr Kanunun 24 üncü maddesi kapsamında Doçentlik unvanına sahip olup Doçent unvanlı kadrolarda bulunmayanların, 2914 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Doçent unvanlı kadrolar için belirlenmiş olan 5400 ek gösterge rakamından faydalandırılmasına imkan bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

Diğer taraftan, 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138 inci maddesinin dördüncü fıkrası; "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmünü amirdir.

Ayrıca, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 67 nci maddesi hükümleri uyarınca 27/4/2005 tarihinden önce en az bir ay yüksek ek göstergedeki kesenek ve kurum karşılığı gönderilmiş olanlar ile 27/4/2005 tarihinden sonra en az 6 ay yüksek ek göstergeli bir görevde bulunmuş olanların, daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanmaları ya da seçilmeleri halinde daha önce yararlanmış oldukları yüksek ek gösterge rakamından yararlandırılmaları mümkün olup halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı ile daha önce yararlandıkları yüksek ek gösterge arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve kurum karşılık tutarının tamamının ilgililerden kesilerek Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesinin ilgili hükümleri gereği 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi çalışanlar ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra ilk defa göreve başlamış olmakla birlikte daha önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar ve bunların dul ve yetimleri hakkında 5510 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılanlar da dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaktadır. İlk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlar hakkında ise 5434 sayılı Kanunun mülga ek 67 nci madde hükümleri uygulanmamaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AD6E7734-523E-4FF5-B6E0-95C9BDB6265E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 31

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kerem GÜLEN
Raportör

Bu itibarla, mezkûr Kanun uyarınca Doçent unvanına haiz olup Doçent unvanlı kadrolarda bulunmayan ve Doçent unvanlı kadronun mali hakları esas alınarak, 15.01.2023 tarihi öncesinde 4800 ek gösterge rakamından faydalandırıldığı ifade edilen personelden;

- Haklarında verilmiş mahkeme kararları neticesinde söz konusu ek gösterge rakamından yararlandırılmış olanların, 5434 sayılı Kanununun mülga ek 67 nci maddesi hükümlerinden de faydalandırılacakları,

- Haklarında verilmiş mahkeme kararları bulunmayanlar ile ilk defa 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların ise mezkûr mülga ek 67 nci madde hükümlerinden yararlandırılmayacakları,

hususlarında bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Dr. Metin KIRATLI
İdari İşler Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AD6E7734-523E-4FF5-B6E0-95C9BDB6265E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 31

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kerem GÜLEN
Raportör

